

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 148/2024-4

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Levice v konaní o návrhu sťažovateľa na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

- Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. februára 2024 namieta zdĺhavý postup okresného súdu pri rozhodovaní o svojom návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a domáha sa, aby ústavný súd „v rámci svojej právomoci konal a napravil konanie, postoj Okresného súdu Levice, žiadam o podmienené prepustenie, teda aby súd konal už neodkladne“.
- Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd koná o sťažovateľom podanom návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z 15. novembra 2023 a dosiaľ o ňom nerozhodol.
- Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil žiadne prílohy ani splnomocnenie na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom udelené zvolenému advokátovi.

II.

Argumentácia sťažovateľa

- Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyjadruje nespokojnosť s postupom okresného súdu vo svojej veci, argumentujúc, že o ním podanom návrhu koná obštrukčne a nezákonne. Okresný súd podľa

jeho názoru nedodržel zákonnú lehotu na rozhodnutie a ani ho neupovedomil, v akom štádiu sa jeho vec nachádza.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie sťažovateľom bližšie neoznačených práv postupom okresného súdu pri rozhodovaní o ním podanom návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v konaní, ktoré nešpecifikoval označením spisovej značky.

6. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 349/2015). Zákon o ústavnom súde v ustanoveniach upravujúcich osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti ako návrhu na začatie konania (§ 123 ods. 1) stanovuje, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen uvedením príslušných článkov Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, akým konkrétnym postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Nedostatok právne relevantného odôvodnenia sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

8. Inými slovami, podanie, ktoré by bolo spôsobilé začať konanie pred ústavným súdom, musí byť dostatočne určité, musí obsahovať označenie konkrétneho rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým došlo k porušeniu základného ľudského práva alebo slobody (napríklad označením spisovej značky konania, čísla rozhodnutia, dátumu rozhodnutia), a aký konkrétny orgán verejnej moci toto rozhodnutie alebo opatrenie vydal či zásah vykonal. Zároveň ústavná sťažnosť musí byť podaná v zákonnej lehote. Práve na ten účel musí byť sťažovateľ pred ústavným súdom povinne právne zastúpený advokátom, aby jeho návrh na začatie konania tieto náležitosti splnil.

9. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, a zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ ide o inštitút povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť jeho zákonnej úpravy vo svojej judikatúre opakovane upozorňuje a bezvýnimočne na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013, IV. ÚS 221/2013, III. ÚS 343/2013, II. ÚS 23/2019).

10. Ústavný súd ako orgán verejnej moci (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) môže podľa čl. 2 ods. 2 ústavy konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý

ustanoví zákon, a preto sa musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom.

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ napísal ústavnú sťažnosť sám. Sťažovateľ teda nesplnil podmienku povinného právneho zastúpenia vyplývajúcu z § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde a táto skutočnosť zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky konania – povinného právneho zastúpenia advokátom v tomto konaní.

12. Ústavný súd nad rámec uvedeného uvádza, že z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyvodiť, že ňou sťažovateľ atakuje vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V nadväznosti na to poukazuje ústavný súd na možnosť využitia účinného právneho prostriedku, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii.

13. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť pre nečinnosť nadriadenému súdu podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku treba považovať za účinný právny prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b); m. m. IV. ÚS 185/2022]. Z ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ podal sťažnosť pre nečinnosť okresnému súdu v konaní o jeho návrhu na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. nevyužil teda účinný právny prostriedok ochrany svojho základného práva, čo by zakladalo (v prípade splnenia procesnej podmienky konania, t. j. povinného právneho zastúpenia advokátom v konaní) dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

14. Ako *obiter dictum* ústavný súd dodáva, že dopytom na okresnom súde zistil, že o sťažovateľom podanom návrhu na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (doručenom okresnému súdu 20. novembra 2023) okresný súd koná pod sp. zn. 4PP/60/2023. Na verejnom zasadnutí konanom 7. marca 2024 vzal sťažovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Libor Duľa
predseda senátu